

INLEIDING

Het bestuur van de Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) heeft met belangstelling kennis genomen van de Ontwerpregeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie houdende de invoering van de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren (Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren).

Het bestuur van de BPBI heeft deelgenomen aan de discussie rond de totstandkoming van deze regeling. Wij hebben daartoe, gevoed door een werkgroep vanuit onze leden, voorstellen gedaan. Twee belangrijke, met elkaar samenhangende aandachtspunten daarbij waren voor ons bestuur; een adequate beloning voor bewindvoerder/curator/mentor enerzijds, en een praktisch werkbaar regeling met zo laag mogelijke administratieve lastendruk voor de kantonrechter en de bewindvoerder/curator/mentor anderzijds. Deze twee ijkpunten kunnen niet los van elkaar worden gezien.

Veel van onze leden hebben gehoor gegeven aan de oproep van ons bestuur om hun visie op de ontwerpregeling te geven. Wij zijn hen daarvoor erkentelijk. Hun opmerkingen zijn in de hierna volgende opsomming verwerkt.

Het standpunt van de BPBI is: 'Geen kwaliteit in de bewindvoering zonder adequate beloning'. Het uurtarief, gekoppeld aan het aantal beschikbare uren op basis van de nu voorliggende regeling, moet in evenwicht zijn met de aan de bewindvoering verbonden hoeveelheid werk, inclusief de administratieve lastendruk als gevolg van wet- en regelgeving en als gevolg van voorwaarden die worden gesteld door anderen die actief zijn op het werkkterrein van onze leden. Onze leden hebben te maken met (aanvullende) voorwaarden en beperkingen als gevolg van wensen en eisen van de rechters, de banken, de AFM, de zorgverzekeraars, de belastingdienst etc. 'De beloning' dient met dit geheel van omstandigheden waarbinnen de bewindvoerder als vrij ondernemer zijn werk moet doen, rekening te houden.

Omdat bewindvoering het belangrijkste onderdeel uitmaakt van het werkkterrein van de BPBI zal hier steeds worden gesproken over 'de bewindvoerder'. In voorkomende gevallen wordt hiermee impliciet ook de curator/mentor bedoeld. Waar nodig wordt expliciet over curator en/of mentor gesproken.

ALGEMEEN

De opzet van de regeling heeft op hoofdlijnen de instemming van ons bestuur. Er is sprake van een opzet conform het 'bouwstenenmodel' zij het dat de informatie die de BPBI heeft aangedragen meer bouwstenen bevatte en daardoor nauwkeuriger de verschillende werkzaamheden van de bewindvoerder in beeld bracht en benoemde. Met ons model zou – naar onze smaak – meer recht kunnen worden gedaan aan de veelheid van verschillende werkzaamheden binnen een bewind en zou de beloning beter kunnen worden afgestemd op de werkelijk uit te voeren hoeveelheid werk. In het vervolg van onze bijdrage roeren wij zaken aan die hier op duiden.

In de ontwerpregeling hebt u voor een eenvoudiger model gekozen. Wij vinden dat jammer maar hebben er desalniettemin begrip voor. U kiest voor een model dat wat globaler van opzet is en grosso modo meer uitgaat van een bepaalde solidariteit, beter gezegd, middeling tussen de verschillende bewinden onderling. Waar ons voorstel meer nauwkeurigheid met zich brengt, mist uw voorstel in zekere zin finesse. Dat draagt het gevaar in zich dat toch in de praktijk weer veelvuldig discussie zal ontstaan over de interpretatie. En die discussie zal uiteindelijk leiden tot hogere administratieve lasten bij bewindvoerders, gemeentebesturen in het kader van het toekennen van bijzondere bijstand, beroepsinstanties en rechters.

Ondanks dit principiële verschil van inzicht zijn wij van mening dat het model dat u voor ogen staat in de praktijk zal kunnen werken, mits niet te krampachtig wordt omgegaan met artikel 3, lid 6 (zie hieronder). Wij achten het dus, het is met enige reserve dat wij dit schrijven, acceptabel zij het dat wij op onderdelen opmerkingen en wensen hebben. Die hebben te maken met praktische zaken maar eveneens met het feit dat de acceptatie van het model ook van doen heeft met de bijbehorende beloning; twee samenhangende aandachtspunten, zoals wij hierboven opmerkten. Daarnaast achten wij het absoluut noodzakelijk dat de beloning volgens het nieuwe model twee jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd.

In de tussentijd is het van groot belang dat volstrekt duidelijk moet zijn dat de regeling zoals nu door u voorgesteld, niet uitpuittend is in het benoemen van de werkzaamheden van de bewindvoerder met het daarbij behorend aantal uren. Gevolg van uw keus voor een wat 'grover' bouwstenenmodel is dat in de praktijk zal blijken dat nog regelmatig een beroep zal worden gedaan op lid 6 van artikel 3. Zeker nu het uurtarief binnen de bedrijfsvoering onvoldoende speelruimte biedt, gaat het niet aan een zeer hoge drempel op te werpen voor wat betreft het aanvragen van machtiging voor extra uren. In een uitgebreider bouwstenensysteem, zoals door de BPBI voorgesteld, zou het aantal aanvragen om machtiging voor extra uren lager zijn.

Voordat wij op onderdelen onze mening geven, vragen wij u met klem aandacht voor de uitvoering. Het streven is om de nieuwe tarieven te laten ingaan per 1 januari 2015. Dat streven delen wij maar wij stellen vast dat de tijd die ons rest vanaf 18 augustus, als de internetconsultatie eindigt, kort is. Voor de voorbereiding van de invoering zijn – uitgaande van weinig of geen oponthoud – drie maanden beschikbaar. Veel zal afhangen van het antwoord op de vraag hoe de 'lopende' bewinden in het nieuwe systeem zullen worden ingepast. Is het de bedoeling dat de rechter voor elk lopend bewind afzonderlijk een nieuwe beschikking afgeeft? Dat veronderstelt dat de bewindvoerder voor elk dossier ter zake een voorstel doet. Voor de bewindvoerder is dit extra werk dat binnen de normale bedrijfsvoering moet worden opgevangen. Wij ontvangen signalen dat de rechters kampen met hoge werkdruk en dat de automatisering binnen de rechterlijke macht niet zodanig is ingericht dat een snelle transitie 'oud-tarief naar nieuw tarief' in betrekkelijk korte tijd kan plaatsvinden. Het bovenstaande zal zich in versterkte mate doen gelden indien bij de transitie veelvuldig discussie ontstaat over de 'bewerkelijke schulden' en de 'bevordering zelfredzaamheid' (zie hierna bij de punten 3 en 4).

Voor wat betreft de transitie 'oud naar nieuw' zien wij mogelijkheden om een bijdrage te leveren door onze leden te vragen om aan de hand van een in overleg vast te stellen transponeringstabel de 'oude' honorering om te zetten naar het 'nieuwe' model. De rechter kan via een generale maatregel hiermee instemmen en kan steekproefsgewijs en/of de toetsing achteraf de juistheid van het omzetten controleren.

Naast de transitie speelt de vraag; Hoe te handelen met nieuwe bewinden die in de maanden september t/m december 2014 worden uitgesproken? Wordt de beschikking daarbij gebaseerd op de twee tarieven? Namelijk 'oud' t/m 31-12-2014 en 'nieuw' vanaf 1 januari 2015?

Tijdig handelen is van groot belang voor het volgende. Een bewindvoerder zal in veel gevallen voor cliënten bijzondere bijstand moeten worden aanvragen. Gemeentebesturen zullen daarbij wellicht om 'bewijsstukken' vragen. Stagnatie bij een en ander is niet in het belang van de cliënt en het levert de bewindvoerder extra werk op. Daarnaast moet de bewindvoerder een begroting voor 2015

maken, moet rekening houden met de nodige inzet van personeel en moet dan natuurlijk een schatting kunnen maken van zijn inkomsten. Hij moet dat doen op basis van de tarieven zoals nu neergelegd in de ontwerpregeling. Dat betekent de noodzaak van snelle duidelijkheid betreffende de tarieven.

In het verlengde hiervan ligt het volgende. Voor het succesvol zijn van deze nieuwe regeling inzake de tarieven is het van het grootste belang dat de meest betrokkenen bij deze regeling tijdig zijn ingelicht en dat bij de uitvoering ervan ook één lijn wordt getrokken. Het feit dat met name gemeentebesturen (bijzondere bijstand) en rechters veelvuldig de regelgeving omtrent beschermingsbewind onderling verschillend interpreteren, leidt regelmatig tot ergernis bij en extra werk bij voor onze leden.

Wij spreken hierbij de bereidheid uit om met onze leden, onder uw regie, samen met de kantonrechters een aantal zaken nader in te vullen.

OP ONDERDELEN

1

De beloning voor schuldbemiddeling volgens de Wet op het consumentenkrediet (WcK) maakt geen onderdeel uit van het ontwerp. Wij vinden dit een omissie. Immers, de bepalingen van genoemde wet maken schuldbemiddeling door onze leden mogelijk en zelfs in uw model dat uitgaat van een beperkt aantal bouwstenen zou een dergelijke werkzaamheid moeten worden opgenomen, inclusief het bijbehorende aantal uren. Dit klemt te meer daar u, mede op verzoek van signalen uit de bedrijfstak, hebt besloten een Hbo-diploma verplicht te stellen voor dossiers waarbij schuldenproblematiek een rol speelt.

2a

In artikel 2 (handelend over de curator) staat bij 5b wel de verhuizing genoemd. In artikel 3 (handelend over de bewindvoerder) bij 5b niet. Verder bevat naar onze mening ook artikel 5 lid 3 een technische fout. Daar wordt verwezen naar artikel 4, tweede of derde lid. Naar onze mening zou dit moeten zijn: artikel 4 tweede lid onder a of b.

Wij vragen hiervoor uw aandacht.

2b

In artikel 3 lid 5, wordt de 'kan' -bepaling gehanteerd. Dat geldt ook voor de aanvangswerkzaamheden (lid 5, bij a). Dit veronderstelt dat het tarief voor de aanvangswerkzaamheden facultatief is. Naar onze mening zijn de aanvangswerkzaamheden altijd aan de orde. Deze zouden dus moeten worden ondergebracht in lid 2 van dit artikel. Wellicht kan in een 'onderdeel d' het tarief voor de aanvangswerkzaamheden worden opgenomen.

In de toelichting op artikel 3, lid 5 onder a, stelt u dat een vergoeding voor aanvangswerkzaamheden niet nodig is indien de bewindvoerder voorafgaand aan het bewind reeds het budgetbeheer/inkomensbeheer voor de belanghebbende heeft verricht. Wij delen deze visie niet. U somt in uw toelichting een groot aantal zaken op die deel uitmaken van de aanvangswerkzaamheden. Een aanzienlijk deel daarvan is bij budgetbeheer/inkomensbeheer niet aan de orde, bij beschermingsbewind wel. Wanneer beschermingsbewind wordt opgestart, gebeurt dit omdat gebleken is dat budgetbeheer/inkomensbeheer niet voldoende is. Dat betekent dat alle stappen die tijdens de intake voor budgetbeheer/inkomensbeheer zijn gedaan opnieuw worden uitgevoerd. Dit geldt zelfs voor de beheerrekening: die is dan wel aanwezig maar de bank zal toch op de hoogte gesteld moeten worden van het bewind. Wij stellen voor de vergoeding voor de aanvangswerkzaamheden, indien voorafgaand aan het bewind budgetbeheer heeft plaatsgevonden, te bepalen op € 390 (6 uren).

De 'kan' bepaling, ook voor de overige aanvullende beloningen, moet niet leiden tot discussies over de vraag of een bewindvoerder wel of niet voldoet aan de desbetreffende bepalingen om voor dit tarief in aanmerking te komen. Wij realiseren ons dat dit door de kantonrechter wordt bepaald maar dit mag niet leiden tot willekeur en een 'zware bewijslast' voor de bewindvoerder. Als een dossier

aan de gestelde voorwaarde(n) voldoet, wordt het aanvullend tarief toegekend. De bepalingen zijn niet alleen richtinggevend doch ook leidend voor de rechter. Wij pleiten ervoor om ter zake in de regeling op te nemen: 'Indien.....etc etc. kent de rechter de volgende vergoeding toe'. Daaraan kan een 'tenzij' –bepaling worden toegevoegd zodat – bijvoorbeeld in het geval de werkzaamheden te wijten zijn aan nalatigheid van de bewindvoerder – de rechter het toekennen van de desbetreffende beloning achterwege kan laten.

3

Het aantal uren op jaarbasis dat is opgenomen voor een bewind met 'bewerkelijke' schulden achten wij op zich in overeenstemming met de hoeveel werk die wij ter zake verwachten. Veel hangt daarbij uiteraard af van de invulling in de praktijk van het begrip 'bewerkelijke schulden'. Wij vrezen dat deze tamelijk abstracte term in de praktijk aanleiding zal geven tot problemen. Hier wreekt zich mogelijkerwijs het feit dat u hebt gekozen voor een globaler model. Wij achten het noodzakelijk dat u – eventueel in overleg met de meest betrokken partijen – overlegt over een meer concrete omschrijving. Onze vrees is dat in het contact met de verschillende (autonoom opererende) kantonrechters zal blijken dat deze omschrijving verschillend zal worden geïnterpreteerd. Dat kan ook aan de orde zijn op het moment dat ter zake bijzondere bijstand wordt aangevraagd. Discussie, wellicht gevolgd door een beroepsprocedure, zou haaks staan op de door alle partijen gewenste duidelijkheid en het voorkomen van bureaucratische rompslomp en extra werkdruk voor bewindvoerder én rechter. Ongetwijfeld zal de uitwerking van dit begrip bij een toekomstige evaluatie aan de orde komen maar wij achten het verstandig om vooraf al zoveel mogelijk duidelijkheid te scheppen.

Daarbij vullen wij aan dat volstrekt helder dient te zijn dat de problematische/bewerkelijk schulden bij iedere categorie aan de orde kunnen zijn waardoor 'stapeling' noodzakelijk is. Dus: voorbeeld: A (14 uur) + C (5 uur) en B (17 uur) + C (5 uur). Het verdient aanbeveling hierover in de Toelichting op de Regeling helderheid te verschaffen.

4a

Eenzelfde discussie over de interpretatie, zoals benoemd bij punt 5, ontstaat mogelijkerwijs rond het begrip 'bevorderen zelfredzaamheid'. Ook hier dreigen discussie en oponthoud als gevolg van verschillende interpretatie door bewindvoerder, rechter en gemeentebestuur.

Net als bij punt 3. pleiten wij ook hier voor meer duidelijkheid vooraf.

Daarnaast hebben wij de indruk dat in het ontwerp de zelfredzaamheid en de schuldenproblematiek aan elkaar worden gekoppeld. In de praktijk zal die koppeling niet automatisch aanwezig zijn.

Iemand kan problematische schulden hebben terwijl volstrekt helder is dat bevorderen van de zelfredzaamheid niet aan de orde is.

Het is daarom in onze noodzakelijk een extra categorie te introduceren: 'Geen zelfredzaamheid, wel bewerkelijke schulden'.

Wij achten het absoluut noodzakelijk dat er vooraf meer helderheid komt over het begrip 'zelfredzaamheid'. Het bestuur van de BPBI is graag bereid, in overleg met het LOVCK, bij te dragen aan een adequate invulling van dit begrip.

4b

Een punt dat op voorhand discussie oproept bij het toepassen dan wel juist achterwege laten van de beloning voor bevorderen zelfredzaamheid (artikel 3, lid 2b), komt voor bij cliënten met aandoeningen als borderline of psychose. Bij dit soort cliënten zou normaliter zelfredzaamheid kunnen worden bevorderd ware het niet het ziektebeeld van het ene moment op het andere moment voor een piek in de werkzaamheden kan zorgen. Op dat moment is artikel 3, lid 2c toepasselijk. Hoe om te gaan met deze extra werkzaamheden? Moet elke keer incidenteel machtiging worden gevraagd?

4c

Voor zowel bewerkelijke schulden als voor bevordering zelfredzaamheid geldt in veel gevallen dat eerst na 3-4 maanden de werkelijke situatie blijkt. Hoe hier mee om te gaan? Het kan betekenen dat bij de beschikking eerst wordt uitgegaan van het laagste tarief (artikel 3, 2a) waarna na 4 maanden

wordt 'opgeschaald' naar het tarief cf. artikel 3, 2b en 2c). Wij stellen voor dat hierover afspraken met het LOVCK worden gemaakt.

5

Als wij het goed zien, wordt de vergoeding voor een meerpersoonshuishouden alleen berekend in de jaarvergoeding. Dit dient ook te gelden voor de intakevergoeding, zoals conform de nu geldende aanbevelingen het geval is. Tevens dient dit te gelden wanneer de onder bewind gestelde deel uit maakt van een meerpersoonshuishouden. Dit in verband met de extra werkzaamheden die hieruit voortvloeien.

6a

Wij hebben nog de volgende opmerkingen met betrekking tot de 'samenloop' binnen de verschillende instrumenten waarvoor de nu voorliggende regeling de beloning bepaalt. Wij doelen hierbij op het verenigd zijn van meerdere functies in één persoon.

Bij de combinatie van bewind en mentorschap wordt de jaarvergoeding bepaald op 2 x 85% van de jaarvergoeding per maatregel. Deze berekening dient tevens te gelden voor de intakevergoeding, zoals conform de nu geldende aanbevelingen het geval is.

Voor de combinatie dat bij een echtpaar/economische eenheid de ene partner onder curatele is gesteld en de andere partner onder bewind, is voor zover wij kunnen zien, geen regeling getroffen voor de vaststelling van het tarief. Uiteraard kan in een dergelijk geval het oordeel van de kantonrechter worden gevraagd maar wij achten het vanuit een oogpunt van duidelijkheid en rechtseenheid verstandig ter zake een bepaling in de regeling op te nemen.

In de 'laagste' categorie heeft de bewindvoerder 14 uur en de mentor 17 uur op jaarbasis.

De combinatie (curator) slechts 26,35 i.p.v. de 31 uur voor beide afzonderlijk.

Wij zien wel de voordelen van de combinatie maar pleiten voor een aftrek van 2 uur op jaarbasis, derhalve 29 uur voor de curator of combinatie bewind en mentorschap.

Door de verplichting bij mentorschap en curatele om tweemaandelijks de cliënt te bezoeken en het verschil in tarief ten opzichte van bewind, dreigt het gevaar dat het lastiger wordt om mentoren en curatoren te vinden die benoemd willen worden.

Het grote verschil in het tarief kan ook leiden tot oneigenlijke constructies waarbij in naam een onafhankelijke mentor wordt benoemd welke in feite ook het bewindsdeel voor zijn rekening neemt. Dit zou extra werkdruk voor de rechtelijke macht betekenen om deze constructies te doorgronden.

Wij geven u in overweging om de regeling op deze aspecten nog eens kritisch te bezien.

6b

Met betrekking tot mentoraat: In artikel 4 lid 2 onderdeel b wordt een hogere beloning toegekend voor de begeleiding door de mentor van jongvolwassenen tussen de 18 en 23 jaar met verschillende psychische of psychosociale problemen. Er wordt uitgegaan van 5 extra uren, bovenop de 17 uur voor standaard mentoraten. Wij onderschrijven dit voorstel maar wijzen er op dat de problemen bij 23 jaar niet acuut ophouden, en de noodzaak voor extra begeleiding evenmin. Wij pleiten daarom voor een 'overgangsregeling', en wel als volgt: Bij het bereiken van de 24-jarige leeftijd 21 uur, en vervolgens elk jaar één uur minder totdat bij 28 jaar het aantal van 17 is bereikt.

7

Wij vinden, alles overziend en mede gezien tegen het licht van hetgeen wij eerder in deze reactie schreven, dat het voorgestelde uurtarief onvoldoende recht doet aan de inspanningen van de bewindvoerder. Deze stellingname behoeft enige nuancering, respectievelijk enige uitleg.

Het voorgestelde uurtarief voor 2015, inclusief 1,5% indexering over 2014, ten bedrage van € 65 is, sec redenerend vanuit de huidige LOVCK-aanbevelingen begrijpelijk en acceptabel. U merkt terecht op dat hierbij is uitgegaan van een gemiddelde van 16 uren zoals tot op heden gebruikelijk. Die 16 uren zijn een optelsom van de 15 uren vanuit het verleden, later verhoogd met één extra uur

vanwege de toegenomen complexiteit van de bewinden. Het aantal uren voor een 'standaardbewind' is in de nu voorliggende regeling gesteld op 14. De gevolgen van meer complexe bewinden vinden hun honorering qua uren in de bouwstenen.

Hierbij dient wel de volgende kanttekening te worden gemaakt. Uitgangspunt van het nu voorliggende ontwerp is nog steeds het 'standaardbewind'. Het aantal daarbij behorende aantal uren is, zoals gezegd, gesteld op 14. Dit is werkelijk de ondergrens. Over de eerder genoemde 16 uren bereikten ons al vaak klachten dat dit – gelet op de toename van het aantal ingewikkelde bewinden – aan de zeer krappe kant was. Voor extra werkzaamheden worden uitzonderingen gemaakt en via de 'bouwstenen' extra uren toegekend. Bij dit laatste merken wij op dat volstrekt helder moet zijn dat het 'standaardbewind' eerder uitzondering dan regel is. Anders gezegd, het aantal bewinden waarbij meer speelt dan alleen 'de standaard' neemt steeds verder toe. Als vertrekpunt is dit 'standaardbewind' acceptabel maar bovenstaande vaststelling impliceert andermaal dat het onderliggende bouwstenenmodel adequaat moet zijn, niet te grof van opzet en geen keurslijf waarbinnen nauwelijks ruimte mogelijk is.

Uitgaande van de vaststelling dat een standaardbewind eerder uitzondering is dan regel, wordt er naar onze mening aan voorbij gegaan dat het complexer worden van bewinden (waarbij schuldenproblematiek een zeer belangrijke factor is) niet alleen gevolgen heeft voor het aantal uren dat de bewindvoerder ter zake moet maken maar ook voor de intellectuele en organisatorische eisen die aan de bewindvoerder worden gesteld. U erkent dit enerzijds door in het Besluit Kwaliteitseisen het Hbo-diploma verplicht te stellen voor de zogenaamde schuldenbewinden maar u trekt deze lijn niet door in het uurtarief. De leden van de BPBI hebben deze toenemende complexiteit onderkend en ingestemd met een wijziging van de Kwaliteitsverordening waarbij over de volle breedte van het bewindvoerdersvak HBO verplicht wordt gesteld.

Van belang daarbij is ook de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam (bijgevoegd) waaruit blijkt dat nieuwe bewindvoerders (na 1 april 2014) dienen te beschikken over een HBO-diploma van een passende beroepsopleiding. Achtergrond daarbij is dat het onwerkbaar is om genoeg te nemen met een MBO-4 diploma omdat in dat geval een onderscheid in zaken gemaakt zal moeten worden betreffende de problematische schulden. Wij verwijzen u naar de desbetreffende uitspraak. Frappant daarbij is dat de rechter besluit met de opmerking: 'Dit is conform het Besluit en het landelijk beleid'. Onder 'landelijk beleid' menen wij in dit geval te mogen verstaan: het beleid zoals het LOVCK dat ziet.

Ook uit de toelichting van de Rechtbank Gelderland inzake het ontslag van de Stichting Bronn als bewindvoerder in 160 zaken ([link](#)) valt af te leiden dat de kantonrechter uitgaat van een verplicht HBO-diploma. Onder 'Eisen' staat te lezen: *'De wetgever stelt sinds 1 april van dit jaar eisen aan professioneel bewindvoerderschap. De bewindvoerder moet bijvoorbeeld een hbo-diploma hebben, jaarlijks een opleiding volgen en een klachtenregeling hanteren.'*

Uit bovenstaande twee voorbeelden kunnen wij niet anders dan afleiden dat, terwijl het Besluit pas sinds 1 april 2014 van kracht is, het LOVCK nu al – op het stuk van de vereiste opleiding – een eigen, verzwarende interpretatie van de opleidingseis heeft gegeven terwijl het Ontwerpbesluit Tarieven, zoals dit nu voorligt, daar op geen enkele wijze rekening mee houdt. Dit klemt des te meer daar u zich, bij de vorming over uw mening over het vereiste opleidingsniveau, hebt laten leiden door het gegeven dat MBO-4 voldoende zou zijn, mede om ervoor te zorgen dat er voldoende bewindvoerders tot de markt zouden kunnen toetreden. Wij stellen vast dat hier een belangrijk principieel verschil van mening lijkt te bestaan tussen de wetgever en de rechterlijke macht (in dit geval de controleur van de bewindvoerder). Het kan onzes inziens niet de bedoeling zijn van wetgeving dat die op zo'n ingrijpende wijze wordt geïnterpreteerd dat de strekking en de bedoeling van die wetgeving een totaal andere wordt. Daarvan lijkt hier sprake. De eisen in het Besluit rond MBO-4 en HBO zijn duidelijk. De rechterlijke macht lijkt hier geheel anders mee om te gaan.

De wat wrange conclusie die ook zou kunnen worden getrokken, is: de rechter eist een passende HBO-opleiding nodig, de BPBI vindt dat nodig maar het Kabinet acht dit niet nodig en baseert op dat laatste ook de honorering, met als mogelijk gevolg: de bewindvoerder wordt (deels) onderbetaald.

In 2012 hebben wij u een rapport gestuurd, in onze opdracht vervaardigd door Ernst & Young (het rapport is volledigheidshalve nog eens bijgevoegd) waaruit onder meer uit een benchmark blijkt dat bewindvoerders rekening moeten houden met een uurtarief van € 74 om markconforme salarissen te bieden aan HBO-geschoolde medewerkers.

In de praktijk zullen werkzaamheden op niveau van MBO-4 en HBO door elkaar lopen. Maar de uitkomsten van dit rapport geven wel aan dat – nu de schuldenproblematiek een steeds vaker voorkomend en zwaarder onderdeel is binnen de bewindvoering – we ervoor moeten zorgen dat de kwaliteit van de bewindvoering niet in gevaar komt. Schuldenproblematiek is vaak gecompliceerd en de oplossing daarvan vraagt, op verschillende terreinen, veel van de bewindvoerder.

Primair zou als vereiste moeten worden gesteld: Een (passende) Hbo-diploma voor de volle breedte van het bewindvoerdersvak. Wij hebben dit eerder betoogd. Daarbij hoort dan een beloning passend bij dit Hbo-niveau.

Secundair stellen wij: Als wij uw lijn, zoals neergelegd in het Besluit kwaliteitseisen, volgen en dus uitgaan van Mbo-4 voor 'normale' bewinden versus Hbo voor 'schuldenbewinden', dan dienen de werkzaamheden, verbonden aan de schuldenproblematiek, worden beloond conform het tarief dat is gerelateerd aan Hbo-niveau, zijnde € 74 (uitgaande van het rapport van Ernst & Young, niveau 2012).

Bewindvoerders die er bewust voor kiezen om geen bewinden te accepteren waarbij schulden een rol spelen (en die dus kunnen volstaan met een MBO-4 diploma), worden onzes inziens adequaat beloond met een tarief van € 65, uiteraard met daarbij de restrictie van de gemaakte opmerkingen inzake druk van wet- en regelgeving en administratieve lasten.

Deze constatering betekent impliciet dat bewindvoerders die wel schuldendossiers in portefeuille hebben (waarvoor HBO wordt gevraagd), voor de 'schuldenuren' volgens de door u voorgestelde regeling worden 'onderbetaald'. Immers, alle uren worden beloond conform de 65 euro van het standaardbewind.

8

U koppelt de indexering van de uurtarieven aan die van de bewindvoerders schuldsanering. Wij vragen ons af of dit een logische redenering is. Gelet op de ontwikkeling van taken van de bewindvoerder en het juridisch en economisch kader waarbinnen de bewindvoerder opereert, is er veel meer voor te zeggen om de beloning van de bewindvoerder te koppelen aan de ontwikkelingen binnen de financiële dienstverlening. Een belangrijk deel van het tarief van € 65 is afhankelijk van externe kosten waarmee de bewindvoerder van doen heeft. De ontwikkeling van die kosten is zodanig dat (in ieder geval deels) koppeling aan de ontwikkeling in de sector financiële dienstverlening (CBS-indexcijfer) voor de hand ligt. Wij verzoeken u voor dit dreigende divergeren van kosten-opbrengsten een oplossing te bieden.

9

In de artikelen 2 lid 4; 3 lid 4 en 4 lid 3 is bepaald dat de vergoeding in maandelijkse termijnen wordt betaald. Dat lijkt ons de juiste gang van zaken. Veel gemeenten betalen echter in januari de bijzondere bijstand voor het hele jaar uit. Bewindvoerders innen dat bedrag volledig zodat het bedrag niet in gevaar komt door het risico op bankbeslag of spenderen. Het bedrijfsrisico wordt voor bewindvoerders vergroot als het bedrag het hele jaar moet blijven staan op de rekening. Wij pleiten daarom voor een toevoeging als volgt: 'Het jaartarief kan in één termijn worden geïncasseerd indien, en op het moment dat, de bijzondere bijstand voor de desbetreffende periode ineens wordt uitgekeerd.'

Verder sluiten wij niet uit dat de maandelijkse betaling in de praktijk tot afrondingsproblemen zal leiden. Wij verzoeken u op te nemen dat de bedragen op hele centen mogen worden afgerond.

10

Artikel 5, lid 2 schetst de situatie waarbij een bewindvoerder wordt benoemd van twee personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen. In dat geval kan de kantonrechter de jaarbeloning vaststellen op 60% van elk van de jaarbeloningen. Met andere woorden, dat is 120% van de beloning voor een bewind. De ervaring leert dat in gevallen waar slechts één van de betrokken partners onder bewind staat, de hoeveelheid werk zeker niet minder is dan het voorbeeld waarop artikel 5, lid 2 ziet. Wij geven u in overweging om de desbetreffende zinsnede in genoemd artikel te wijzigen als volgt: 'Indien een bewindvoerder wordt benoemd van één of twee personen die in gemeenschap.....etc.'

11

In de toelichting op artikel 2, lid 2, schrijft u het volgende:

'De forfaitaire jaarbeloning is inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW. Met onkosten wordt bedoeld de kosten die de curator, maar ook de bewindvoerder en mentor, in het belang van de goede uitoefening van zijn taken maakt. Het betreft eventuele reiskosten, telefoonkosten, kosten van het opmaken van de rekening en verantwoording, kosten van de aan- en verkoop van beleggingen, kosten van het uitbesteden van taken aan een boekhouder of belastingadviseur.'

Wij volgen deze redenering met uitzondering van de kosten van beleggingen, en het uitbesteden van taken. Als er moet worden belegd, is er vermogen. Het is onredelijk om in dit geval de bewindvoerder de kosten van het beleggen te laten dragen. Bovendien: iemand dit niet onder bewind staat en besluit om te gaan beleggen, draagt ook zelf de kosten. Wij zouden graag zien dat u de tekst van de toelichting ter zake aanpast. Wellicht moet daarbij ook worden betrokken het bepaalde in artikel 2, lid 3 en artikel 3, lid 3.

Wij volgen uw redenering slechts deels voor wat betreft de kosten van uitbesteden van taken. Het ligt voor de hand dat wanneer een bewindvoerder taken uitbesteedt (bijvoorbeeld i.v.m. gebrek aan tijd) die normaliter tot het 'gewone' takenpakket behoren, hij de kosten daarvan draagt. Anders ligt het bij complexe vraagstukken zoals gecompliceerde nalatenschappen, vermogen in vruchtgebruik en andere specialistische kwesties. Wij wijzen erop dat, behalve bij schuldendossiers, MBO-4 de vereiste opleiding is. Van een bewindvoerder kan en mag niet worden verwacht dat hij kennis heeft van en ervaring met dergelijke gecompliceerde kwesties.

Uw redenering draagt het gevaar in zich dat een bewindvoerder, gegeven het feit dat advieskosten niet mogen worden berekend, zich niet tot een deskundige richt waardoor mogelijk het belang van de client (ernstig) wordt geschaad.

Wij dringen erop aan dat u de regeling en/of de toelichting aanpast naar aanleiding van het bovenstaande.

Tenslotte: wij hebben er geen bezwaar tegen dat deze bijdrage van de BPBI openbaar wordt gemaakt.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de BPBI

J.M. Schaeffer, secretaris

J.J. Mastwijk, voorzitter.